

TransSOL Forskningsoverblik 4: Fakta og analyse af solidaritet i Europa

Kollektive former for solidaritet i krisetider (WP4)

Introduktion

Denne arbejdsmappe gennemgår systematisk organiserede former for europæisk solidaritet, med særlig vægt på vigtige områder mht. sårbarhed: migration/asyl, arbejdsløshed og handicap. Formålet er at levere data om organisationsområdet mht. civile samfundsorganisationer (CSO'er) på tværs af otte lande, hvilket giver et faktisk grundlag for at forstå de vigtigste betingelser og begrænsninger, strukturer og dynamikker i organiserede former for tværnational europæisk solidaritet.

Solidaritet er konceptualiseret som et element, der binder samfundet sammen, og det forstås først og fremmest som en moralsk værdi, der forpligter folk til gensidigt at støtte hinanden. Det, der foregår inden for civilsamfundet, er vigtigt mht. registrering af europæisk solidaritet, netop på grund af sidstnævntes formodede frivillige karakter: Solidaritet indebærer, at folk organiserer sig ud fra en egentlig omsorg for hinandes velfærd, snarere end af pligtfølelse over for en overordnet myndighed eller fordi de primært følger utilitaristiske eller økonomiske interesser. Civile samfundsorganisationer fremmer pro-solidaritetsaktiviteter gennem to funktioner: 1) Arbejde på politisk plan, som fx. Fortale af og bidrag til beslutningstagning, og 2) Levering af tjenesteydelser på en række politiske områder, relateret til velfærdsstaten. Gennem udfærdigelse af politikker og serviceorienterede aktiviteter kan CSO'erne derfor betragtes som egentlige politiske aktører mht. solidaritet. Det, der hidtil har været svært at påvise, er disse transnationale eller tvær-europæiske indgreb.

TransSOL-teamet har undersøgt CSO-aktiviteter på kanterne af de nationale og tværnationale grænser, for at fastslå graden af inddragelse på tværnationalt plan, samt de forskellige former for involvering. Undersøgelsen tyder på, at der fortsat kun findes begrænset bevis for grænseoverskridende solidaritet, delvist på grund af solidaritetens ægte politiske karakter: CSO'er handler mere på nationalt og lokalt plan end på tværnationalt plan, fordi deres virkningsgrupper - mht. adgang til politisk beslutningstagning, finansieringsmekanismer og tilsigtede støttemodtagere - er nationalt og lokalt orienterede. Man bør derfor rette offentlig politik mod disse områder, for at fremme den tværnationale, europæiske solidaritet.

Bevis og analyse

Serviceorienterede aktiviteter

En af de civile samfundsorganisationers (CSO'ers) primære funktioner er serviceorienteret: organisationerne hjælper folk med at få adgang til ydelser. I vores undersøgelse af solidaritet i forbindelse med adgang til ydelser, brugte vi den type af ydelser, der leveres af CSO'er, deres hyppighed og antallet af modtagere af disse ydelser. To tredjedele af CSO'erne yder regelmæssigt hjælp med adgang til velfærdsstaten, og yderligere 10% gør det fra tid til anden (tabel 1). Denne ydelse er ikke kun relevant i lande med mindre generøse velfærdssystemer, som fx Italien og Grækenland (hvor henholdsvis 90% og 67% af de interviewede CSO'er yder hjælp til adgang til velfærdsstatssystemet), men også i lande med generøse velfærdsbestemmelser som fx

Danmark (73% af CSO'erne yder hjælp til adgang til velfærdsydelser). Dette vidnesbyrd supplerer vores forståelse af det velfærdsstatsrelaterede bidrag, som CSO'erne yder ved at afsløre, hvordan CSO'er leverer materielle former for støtte som måltider, tøj og indkvartering, som normalt ville blive ydet af offentlige anti-fattigdomsprogrammer. Tabel 2 viser, at én ud af fire organisationer regelmæssigt leverer sådanne naturalie-ydelser, og at mere end én ud af hvert tiende gør det lejlighedsvis. Leveringen af naturalieydelser er mere fremtrædende i lande som Grækenland, der gennemgår vanskelige omstændigheder, men den er stadig ikke ubetydelig i velfærds-samfund og velhavende lande som Danmark, Frankrig og Italien, hvor en tredjedel af CSO'erne regelmæssigt eller lejlighedsvis yder disse tjenester. Tabel 3 giver et skøn over antallet af modtagere, som vores CSO'er når med deres velfærdsstatsrelaterede tjenester: 40% af vores stikprøve leverer årligt ydelser til et stort antal støttemodtagere (over 1.000), og nogle af dem nåede en langt større andel af befolkningen i nød.

Vores undersøgelser (tabel 1, 2 og 3) bekræfter det bidrag, som CSO'erne yder, for at holde velfærdsstatens ydelser kørende, og de giver konkret bevis på det, som nogle socialforskere har betegnet som "velfærdsmixet", der er blevet brugt at beskrive nutidige europæiske velfærdssystemer, hvor en blanding af offentlige og private aktører leverer en række tjenester i et diversificeret, retsligt mønster. På dette grundlag kan vi konkludere, at serviceorienterede aktiviteter primært sker på lokalt og nationalt niveau. Denne tendens er en nøglehindring for tværnational solidaritet, da de leverede ydelser fastholder en national og ikke tværnational fokus for CSO'erne.

Lokal, national og tværnational organisation

Som tabel 4 viser, er kun halvdelen af alle CSO'er aktive på tværnationalt plan (53,9% i EU og 48,6% på tværnationalt plan). For CSO'erne, herunder dem, der indgår i

tværnationale netværk og kampagner, er det nationale niveau fortsat den mest fremtrædende geo-politiske rumlige dimension, som de handler i. Det nationale handlingsniveau er langt det mest populære valg for vores CSO'er, og næsten 80% af dem bekræfter, at de opererer på det niveau. Det styrker vigtigheden af det nationale handlingsniveau yderligere, at lidt mere end én ud af hver to organisationer også er aktiv på understatsniveau (både lokalt og regionalt).

Niveaue af tværnationalt engagement er mere nuanceret, når vi betragter forskellene på tværs af landene: Danske og polske CSO'er leder gruppen på europæisk og tværnationalt plan, mens græske, tyske, britiske og schweiziske organisationer synes at være mindre tilbøjelige til at engagere sig på tværs af landegrænserne, mens de franske og italienske CSO'er indtager en mellemposition. Danske CSO'ers tværnationale aktivisme forklares i det mindste delvist af forbindelsen og aktiveringen af disse CSO'er gennem de skandinaviske netværk, frem for de EU-baserede. Mens den høje grad af polsk tværnational aktivisme (især på EU-niveau) afspejler landets engagement over for EU, med hensyn til adgang til finansiering af regional udvikling, viser den også de vanskeligheder, som de polske CSO'er står over for, når de arbejder med en national regering, der behandler migration/asyl, handicap og ledighed ud fra en konservativ politisk ramme. CSO'ernes tendens til at agere på nationalt plan viser sig også, når vi betragter fordelingen af CSO-aktiviteter på nationalt og tværnationalt geo-politisk niveau (Tabel 5). Uanset hvilken specifik aktivitet, som en organisation anvender, uanset om den mobiliserer medlemmer gennem direkte handlinger eller deltager i politiske beslutningsprocesser, overskygger det nationale niveau i høj grad det transnationale.

Et andet spændende resultat er, at kun et meget lille antal organisationer ser på de tværnationale og europæiske niveauer mht.

fundraising: Kun en ud af fem organisationer erklærer, at de udfører fundraisingaktiviteter på tværnationalt plan, mens to tredjedele gennemfører udfører fundraising på nationalt plan. Organisationer med konstant behov for finansiering vil sandsynligvis koncentrere deres kapacitet og ressourcer på handlinger på det niveau, hvor de kan forvente, at en sådan finansiering får størst effekt, og hvor fremtidige finansieringsstrømme er mest tilgængelige. Vi kan derfor antage, at vores CSO'er handler mere på nationalt plan end på tværnationalt plan, fordi de grupper, som de engagerer sig i og påvirker, på flere måder er mere nationalt (finansieringsmæssigt, politisk og støttemodtagende) end tværnationalt orienterede.

Hvad angår CSO'ernes finansieringskilder (tabel 6) er tilskud fra nationale regeringer mere end dobbelt så vigtige som europæiske tilskud. Igen er der forskelle mellem landene: Franske og polske CSO'er viser højere interesse i at forfølge eller øge afhængigheden af EU-tilskud end CSO'erne i de andre lande. For de polske organisationer er europæisk finansiering lige så relevant som statsfinansiering: På grund af den stærke politiske polarisering, som fremmes af centrum-højre regeringen, har mange CSO'er, der modsætter sig regeringens politikker, brug for EU-finansiering for at overleve. I Grækenland erstatter finansieringen fra EU stort set midlerne fra den nationale regering, hvilket er en konsekvens af den græske stats nedsatte kapacitet til at støtte CSO'erne, på grund af den kritiske situation i landets offentlige budget. Mht. de resterende lande, er de nationale regeringer stadig en betydelig kilde til økonomiske ressourcer.

En anden indikator, som vi vurderede, er, hvorvidt CSO'er udgør en del af de rådgivende politiske processer på tværs af EU, nationalt og subnationalt niveau (tabel 7). I overensstemmelse med andre konklusioner er de nationale og subnationale niveauer mere relevante end det europæiske, som arena for politisk engagement. Men hvis vi sammenlig-

ner situationen mellem landene, er der igen interessante forskelle, der skal bemærkes. For det første er de polske CSO'er stærkt engageret på EU's politiske rådgivningsniveau, og 63% af de interviewede i Polen siger, at de systematisk konsulteres af EU-organer mht. politiske spørgsmål. For det andet syntes de danske CSO'er at være mere engagerede på tværnationalt plan end de tyske CSO'er. EU konsulterer hver anden af de tyske og italienske CSO'er ifm. politiske beslutningsprocedurer, mens mindre end en femtedel af de danske organisationer høres i EU's politiske processer. Det er på trods af, at 87% af de danske CSO'er var aktive på EU-plan (tabel 4).

En antagelse, der ligger til grund for vores forskning, er, at solidaritet er en ægte politisk virksomhed, fordi CSO'erne er involveret i fortalende aktiviteter til støtte for sårbare grupper. Det forklarer, hvorfor CSO'erne primært handler på de niveauer, hvor de anser de politiske aktører for at være mere fremtrædende og også lettere tilgængelige: altså på nationalt plan.

Det, der motiverer enkeltpersoner til at blive en del af CSO'erne, hjælper os med at forstå solidaritetens fundamentale politiske natur. Tabel 8 dokumenterer solidaritetens dybt politiske natur, som den udtrykkes af CSO'erne. Undersøgelsesspørgsmålet lyder: "Hvorfor kommer folk ind i din organisation?" Selvom den vigtigste årsag på tværs af landene er en altruistisk vilje til at hjælpe andre (63%), er den næstmest relevante årsag til at blive en del af en sådan organisation at dele politiske ideer og værdier (55%) og mere end en tredjedel af respondenterne i stikprøven (36%) valgte også et eksplicit politisk svar: "Aht. politisk støtte". Disse eksplicit politiske svar er fælles for alle lande undtagen Grækenland, hvor mindre end en tredjedel har valgt disse svarmuligheder. Det kan forklares af behovet for, at de græske CSO'er er beskæftiget sig med at yde den hjælp og støtte, der både kræves af en fattig befolkning, som lider un-

der den nationale økonomiske krise og af de flygtningemasser, der flygter fra Syrien. Mens solidariteten, som udtrykkes af CSO'erne, grundlæggende er politisk, aktiveres den primært også på nationalt plan.

Tværnationale kampagner og arrangementer

Der kan kastes yderligere lys på tværnational solidaritet via vores undersøgelse af nogle af de kampagner og arrangementer, der organiseres af CSO'er, hvis projekter er grundlæggende tværnationale, da de er organiseret omkring menneskerettigheds-spørgsmål i forbindelse med de tre ovennævnte sårbarhedsområder. Ægte tværnationalt samarbejde kæmper med forskellige udfordringer.

1) Migration / Asyl: Kampagnen for afkriminalisering af solidaritet. Det konkrete mål med denne kampagne, er arbejdet for at afkriminalisere humanitært arbejde, og er primært rettet mod EU-agenturer og -organer (især Europa-Kommissionen). Kampagnen samler en gruppe meget forskellige organisationer, som omfatter ikke-NGO'er, der går ind for et "mere socialt Europa", anti-racistiske platforme, religiøse organisationer, netværk rettet mod hjemløshed, en NGO, som er dedikeret til redning af migranter til søs og et NGO-netværk, der arbejder for "udsatte grupper". Gennem interviewprocessen fandt TransSOLs forskere, at kommunikation og mangel på tid er nogle af de største udfordringer, der er forbundet med transnationalt samarbejde. Det næstmest relevante problem var at finde en ramme mhp. at diskutere emnet migration, der blev godt modtaget i alle europæiske lande. Det vil sige, at svarene indikerede en implicit anerkendelse af de forskellige erfaringer og politikker, som hver nationalstat har haft med migration, og vigtigheden af nationale rammer mht. mobilisering af den offentlige mening.

2) Arbejdsløshed: Den tværnationale sociale strejke. Sagen om den tværnationale sociale

strejkeplatform er repræsentativ for et perspektiv på solidaritet, set nedefra, da den består af græsrodsforeninger inden for et løst samarbejdsnetværk. Den tværnationale sociale strejkebegivenhed, som fandt sted i London i februar 2017, giver et illustrativt case-studie af tværnational aktivisme i aktion. De deltagende organisationer repræsenterede et bredt udvalg af græsrodsorganisationer inden for arbejdsløshed, på tværs af arbejdsmarkeder, migration og usikre arbejdstagere. Derudover fokuserede den på de forskellige udfordringer, som arbejdstagerne møder i hele Europa. Arrangementet gav mulighed for at organisationerne kunne vedligeholde og opbygge samarbejdsnetværk, dele information, øge bevidstheden og forfølge mulighederne for social forandring. TransSOLs forskningsresultater tyder på, at deltagerne føler sig udfordret på tværnationalt aktivitetsniveau, da de interorganisatoriske ressourcer er knappe, og kun få organisationer har de nødvendige ressourcer til at deltage i sådanne arrangementer fuldt ud.

3) Handicap: Den europæiske handicapdag
Den europæiske handicapdag fandt sted i Bruxelles i november 2016, og giver et illustrativt case-studie af tværnational aktivisme i aktion. De organisationer, der deltog, repræsenterede et bredt spektrum inden for handicapområdet og de forskellige udfordringer, som handicappede konfronteres med i hele Europa. Vores interviews afslører, at en vigtig udfordring for dette arrangement er graden af interesse og nærhed ift. de problemer og begivenheder, der finder sted på europæisk plan: spørgsmålene ses ofte som værende af lokal betydning, og de politiske mål synes langt væk fra disse spørgsmål.

Politiske anbefalinger

Hidtil har vi fremlagt beviser for eksistensen af en række aktiviteter, som civile samfundsorganisationer (CSO'er) engagerer sig i, og vi har både betragtet solidaritet som en støtteaktivi-

tet, der opfylder folks behov og en politisk udtrykkende handling. Baseret på denne systematiske undersøgelse og undersøgelsen af data, anbefales følgende på niveau med den offentlige politik.

Styrken ved de CSO'er, der er aktive på tværnationalt plan, er, at de har kapacitet til at fremme solidaritet på tværnationalt plan, mens de CSO'er, der fokuserer på nationalt plan, kun fremmer gensidig støtte i en national sammenhæng. Fremme af tværnational aktivitet gennem CSO'er er ensbetydende med at udnytte styrken i de græsrodsaktivisme, der allerede eksisterer, og at optimere den. Det vil sige, at den konkrete opgave går ud på at finde et middel til at arbejde med decentraliseret praksis på, som er rettet mod nationer, samtidig med at man søger nye muligheder for Europa. Det er yderst vigtigt i denne krisetid.

CSO'erne handler mere på nationalt plan end på tværnationalt plan, fordi deres publikum og målinteresser på mange måder er nationalt orienterede. Denne tendens opleves både, som det fortælleres af interviewpersoner, og som det bekræftes af empirien, som bevist af de tilstedeværende budgetmæssige og politiske infrastrukturer. Begrænsningerne af tværnational solidaritet kan derfor relateres til udarbejdelse af politik, finansieringsorganer og tilsigtede støttemodtagere. Offentlig politik, der søger at fremme tværnational europæisk solidaritet, bør derfor rettes mod disse områder. Både stater og CSO'er skal sikre, at solidaritetsinitiativernes decentrale struktur er omfattende og når ud til alle i Europa. For at dette kan ske, kræver det overvågning, koordinering og støttende foranstaltninger. Dette er især vigtigt med hensyn til CSO'ernes service-leveringsaspekt. Med hensyn til politisk fortalervirksomhed, kræves der mere tværnationalt samarbejde og koordinering, for at give udsatte grupper en stemme overalt. Og det betyder ikke kun ligeligt i hvert land, men også på EU-plan. Her bør den offentlige politik rettes mod at sikre

CSO'ernes samarbejde og koordinering på tværs af landet.

Hvis mere tværnationalt samarbejde er ønskeligt og nødvendigt, har CSO'erne også mulighed for at handle: De er for øjeblikket centreret om deres begrænsede aktivitetsområde, og for bundne til eller afhængige af de nationale statsinstitutioner og for lidt engagerede i at overvinde udfordringerne ved tværnationalt samarbejde.

På niveauet for politisk beslutningstagning og inddragelse, viser tabel 4 og 5, at der ikke er nogen direkte korrespondance mellem de CSO'er, der handler på tværnationalt plan, og dem, der, selv om de fokuserer på nationale aktiviteter, stadig betragtes som værdifulde samtalepartnere i politiske processer i Bruxelles og derfor opfordres til at rådgive under en politisk beslutningsprocedure. Det er et resultat, vi bør overveje mere dybdegående, da det har konsekvenser for, hvordan vi fortolker tværnational aktivisme, idet vi gør opmærksom på eksistensen af forskelligartede nuancer af tværnational aktivisme og de forskellige typer af organisationer, der er involveret på tværnationalt plan. Nogle er mere åbent fokuseret på overnationale politiske spørgsmål og arenaer; andre er mere bekymrede over deres eget lands situation, men er stadig åbne for at engagere sig, hvis de inviteres og på *ad hoc-basis* også på tværnationalt plan. Faktisk, da vi diskuterede CSO'ernes erfaring med arbejde på tværnationalt plan, værdsatte de fleste af dem at handle på tværs af statsgrænserne, som en mulighed for gensidig læring og også som en bæredygtig måde at styrke deres stemmer på *Vis a vis* beslutningstagere og interessenter. Endvidere synes aktiviteter på tværnationalt plan på en eller anden måde mindre udsatte for konkurrence mellem CSO'erne og har som sådan kapacitet til at fremme samarbejde og gensidig støtte.

Hvis CSO'erne ikke klarer at forbedre deres tilrettelæggelse af tværnational solidaritet,

bør politikker give flere incitamenter og muligheder for denne form for engagement. Det kunne omfatte: overvågning af solidaritetsinitiativer og aktiviteter på tværs af landene for at se, om der findes rumlige uligheder, og hvor der er brug for mere støtte fra de lokale CSO'er, samt økonomisk, organisatorisk og symbolsk støtte fra CSO'erne til etablering af tværnationale platforme og organisationer mhp. at koordinere deres arbejde. Det kan især betyde retslige foranstaltninger til fremme af ægte paneuropæiske former for organisationer og foreninger. Vi skal huske på, at foreninger i dag kun kan oprettes inden for hver nationalstat (der findes ingen europæisk status for foreninger), hvilket betyder, at enhver gruppe, der formaliserer sig selv, skal overholde nationale bestemmelser og programmer med hensyn til skattefritagelse, organisatorisk status og finansieringsordninger.

Sammenfattende er CSO'erne i øjeblikket bundet til nationalstaten, dennes regler og finansieringsinstitutionerne. Flere tværnationale og endog EU-platforme til fremme og politikbevidsthed, men også til mere serviceorienterede projekter, som støtte til adgang til velfærdsstaten og naturalieydelse, ville opmuntre til politisk solidaritet ud over landets grænser og ville yderligere fremme og skabe en politisk dynamik af gensidig støtte i hele Europa.

Forskningsparametre

I vores forskning i solidaritet og civile samfund analyserede vi systematisk civile samfundsorganisationer i otte europæiske lande: Danmark, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Italien, Polen, Schweiz og Storbritannien. I denne undersøgelse leverer vi nationale og tværnationale rapporter, der samler data om disse organisationers tværnationale aktiviteter inden for tre centrale sårbarhedsområder:

migration/asyl, handicap og arbejdsløshed. *Civilsamfundet* conceptualiseres ud fra tre funktioner: a) organisatoriske aktiviteter (arrangementer og kampagner), b) organisatoriske, formelle strukturer (den associerede økologi) og c) deres relationer (deres politiske og sociale netværk). *Tværnationale* aktiviteter definerer vi som aktiviteter, der forekommer både i hele EU og inden og uden for EU, men vi skelner mellem disse to typer i overensstemmelse hermed.

Den første del af denne arbejdsplan undersøgte CSO'ernes aktiviteter på nationalt plan. Undersøgelsens område omfattede 245 interviews med CSO'er i de otte ovennævnte lande. Disse interviews blev opdelt i tre dele, som afspejlede de tre hovedområder inden for sårbarhed. I første del brugte man et åbent spørgeskema til at indhente oplysninger fra interviewpersoner, om deres organisationers deltagelse i fælles arrangementer og kampagner. Den anden del af interviewene fokuserede på organisationernes sammensætning og deres operationelle anvendelsesområde. Den tredje del involverede arbejde med interviewpersoner mhp. at identificere de relationer, deres organisation havde med andre CSO'er og institutioner. I hvert af de otte lande blev der gennemført 30 interviews med 10 interviews pr. sårbarhedsområde.

I anden del af denne arbejdsplan gennemførte TransSOL-teamet interviews ifm. tre tværfaglige arrangementer og kampagner på tværnationalt plan, som fx den tværnationale sociale strejke i London i februar 2017, den europæiske handicapdag i Bruxelles i november 2016, og den igangværende Kampagne for afkriminalisering af solidaritet, arrangeret af Social Platform, der beskæftiger sig med migration/asyl. For hver af disse tværnationale aktiviteter, blev der gennemført 10 interviews, der samlet gav 30 interviews.

Bilag: Tabeller

Tabel 1: Yder hjælp til adgang til velfærdssystemet (i %)

	Tit	Sjældent	Aldrig
Danmark	73	3	0
Frankrig	61	15	9
Tyskland	33	17	0
Grækenland	67	10	0
Italien	90	7	0
Polen	50	7	0
Schweiz	33	13	7
UK	56	6	0
Total	58	10	30

(N=245)

Tabel 2: Yder bistand som naturalier (fx måltider, indkvartering, tøj osv.)

	Ofte	Sjældent	Aldrig
Danmark	27	10	63
Frankrig	30	15	39
Tyskland	10	13	73
Grækenland	43	27	30
Italien	30	10	60
Polen	37	10	53
Schweiz	13	20	60
UK	13	22	66
Total	25	16	56

(N=245)

Tabel 3: Hvor mange personer (modtagere) i alt opnåede ydelser det sidste år? (i %)

	Ingen	Mindre end 100	Mindre end 500	Mindre end 1000	Mere end 1000	Ved ikke
DK	7	7	20	10	50	7
FR	0	18	15	9	55	3
GER	0	17	10	20	27	27
GRE	0	17	33	10	30	10
IT	0	7	23	13	53	3
PL	0	17	17	17	30	20
CH	0	17	20	3	37	23
UK	0	6	25	9	41	19
Total	1	13	20	11	40	14

(N=245)

Tabel 4: I hvilket af disse geografiske områder er din organisation / gruppe aktiv? (i %)

	Lokalt	Regionalt	Nationalt	EU	Tværnationalt*
Danmark	63,3	66,7	96,7	86,7	63,3
Frankrig	69,7	75,8	81,8	57,6	57,6
Tyskland	23,3	33,3	90	40	43,3
Grækenland	36,7	46,7	73,3	36,7	30
Italien	76,7	66,7	76,7	50	56,7
Polen	56,7	53,3	86,7	76,7	66,7
Schweiz	50	63,3	66,7	43,3	33,3
UK	81,3	56,3	62,5	40,6	37,5
Total	57,6	58	79,2	53,9	48,6

*Tværnationalt henviser her til aktivisme inden og uden for EU (N=245)

Tabel 5: Type af aktivitet på geopolitisk niveau (i%)

	Nationalt	Tværnationalt*
Politisk uddannelse af borgere / bevidstgørelse	89	28
Ydelser til medlemmer (rådgivning, materiel støtte mv.)	81	14
Interesse-repræsentation / lobbyvirksomheder	79	36
Deltagelse i juridisk rådgivning / politiske beslutningsprocesser	79	31
Mobilisering af medlemmer gennem direkte handlinger	69	20
Fundraising	64	20
Ydelser til andre (f.eks. kunder)	61	17
Mobilisering af medlemmer gennem protest/demonstrationer	51	20

*Transnational her henviser til aktivisme inden og uden for EU (N=245)

Tabel 6: Andel af CSO'er, for hvem nationale og EU-tilskud er ekstremt relevante for overlevelse (i %)

	Nationale regeringstilskud	EU-tilskud
Danmark	80	13
Frankrig	45	36
Tyskland	50	7
Grækenland	7	20
Italien	27	10
Polen	37	33
Schweiz	37	3
UK	13	9
Total	37	17

(N=245)

Tabel 7: CSO-deltagelse med rådgivende status i politiske procedurer på forskellige niveauer (i %)

	EU, rådgivende	Nationalt rådgivende	Subnationalt rådgivende
Danmark	17	80	40
Frankrig	39	61	51
Tyskland	53	53	30
Grækenland	33	53	60
Italien	47	70	80
Polen	63	77	60
Schweiz	20	57	50
UK	34	69	63
Total	38	65	54

(N=245)

Tabel 8: "Ifølge din erfaring hvorfor kommer folk så ind i organisationen?" (i%)

	Til politisk støtte	Til økonomisk støtte	For juridisk/retslig støtte	Til sociale kontakter	For at hjælpe med at hjælpe mennesker	For at dele politiske ideer / værdier	Andet
DK	50	13	30	63	80	63	60
FR	58	27	33	73	67	64	49
GER	40	13	27	37	63	57	33
GRE	30	17	20	30	77	27	27
IT	17	0	23	47	70	73	37
PL	10	17	37	47	63	40	30
CH	57	37	13	20	40	53	27
UK	22	9	22	44	47	62	38
Total	36	17	26	45	63	55	38

(N=245)